

บทความลงคอลัมน์เฉียบ

พรบ. คอมพิวเตอร์ เรื่องสำคัญที่ผู้เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ไม่ควรมองข้าม

พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์หรือชื่อเต็มว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งประกาศใช้ในงานในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๐ มีใจความสำคัญที่เกี่ยวกับทั้งผู้ใช้งานและผู้ให้บริการในงานที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ ที่ไม่ควรมองข้ามเนื่องจากการกำหนดบทลงโทษทั้งจำและปรับ สำหรับการกระทำความผิดในรูปแบบต่าง ๆ

ใน พรบ. ฉบับนี้มีหมายเหตุระบุถึงความสำคัญและเหตุผลในการประกาศใช้ เนื่องมาจากความสำคัญของระบบคอมพิวเตอร์ที่มีต่อการประกอบกิจกรรมและการดำรงชีวิตของมนุษย์ และผลกระทบที่การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์จะส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคง โดยใจความสำคัญหลักของ พรบ. นี้ แบ่งออกเป็น ๒ หมวดหลักคือ หมวดที่เกี่ยวข้องกับความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และหมวดที่เกี่ยวข้องกับพนักงานเจ้าหน้าที่

ในส่วนของความผิดจะประกอบด้วย การเข้าถึงโดยมิชอบ ซึ่งจะหมายรวมถึง การเข้าใช้งานระบบโดยมิได้รับอนุญาต การเผยแพร่วิธีการป้องกันระบบให้ผู้อื่นรับทราบ การใช้งานข้อมูลที่มีการป้องกันไว้ การคัดรับข้อมูลที่มีการส่งผ่านในระบบ การแก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือทำลายข้อมูลของผู้อื่น และการทำให้ระบบของผู้อื่นใช้งานไม่ได้ด้วยวิธีการใดก็ตาม โดยระวางโทษจะแตกต่างกันออกไปขึ้นกับระดับความรุนแรงของความเสียหายที่เกิดขึ้น โดยมีตั้งแต่จำคุกไม่เกินหกเดือนจนถึงสูงสุดยี่สิบปีในกรณีที่ทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ในส่วนของการปรับมีตั้งแต่ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทจนถึงสามแสนบาทในกรณีที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ

นอกจากความผิดในส่วนของการใช้งานข้อมูลของผู้อื่นหรือการส่งออกข้อมูล ยังมีการรวมถึงความผิดในการนำเข้าข้อมูลที่ไม่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลเท็จ ข้อมูลการปลอมแปลง ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง ข้อมูลลามกรวมไปถึงการติดต่อภาพที่ทำให้ผู้อื่นเสียหาย บรรดาผู้ที่ชอบลงของทั้งหลายที่สร้างซอฟต์แวร์สำหรับการแฮ็คระบบ ถ้ามิได้นำไปใช้งานเอง แต่มีการจำหน่ายหรือเผยแพร่ให้แก่ผู้อื่น ก็ถือว่าผิดกฎหมายเช่นเดียวกัน

ในหมวดของพนักงานเจ้าหน้าที่ จะเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินการกับผู้กระทำความผิด ซึ่งมีตั้งแต่การเรียกดูข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ การสั่งให้ส่งมอบข้อมูลหรือทำสำเนา ไปจนถึงการส่งมอบอุปกรณ์หรือแม้กระทั่งการยึดหรืออายัดระบบ

สำหรับผู้ให้บริการแก่บุคคลอื่น สิ่งหนึ่งที่ควรให้ความสนใจคือ การจัดเก็บข้อมูลผู้ให้บริการ ซึ่งกำหนดว่าต้องจัดเก็บตั้งแต่ผู้ให้บริการเริ่มใช้งาน และจัดเก็บไว้อย่างน้อย 90 วันหลังจากบริการสิ้นสุดลงแล้ว

หากคุณเป็นผู้หนึ่งที่ต้องเกี่ยวข้องกับการใช้งานคอมพิวเตอร์อยู่บ่อยครั้ง หรือเป็นผู้ให้บริการแก่บุคคลอื่น การรับรู้ถึงใจความสำคัญของ พรบ. ฉบับนี้ก็เป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ มิเช่นนั้นแล้วอาจจะกลายเป็นว่าคุณได้ทำผิดกฎหมายโดยไม่รู้ตัว

อาจารย์รุจกา สติรางกูร

หัวหน้าสาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคกลาง

